

Műszaki leírás az „Adatgyűjtés Budapest gépjárműhasználatából eredő kibocsátására vonatkozóan” című felmérés elvégzéséhez

1. Előzmény:

2021.04.28-án a Fővárosi Közgyűlés elfogadta az Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégiát, amely dokumentum tartalmazza a főváros középtávra definiált célkitűzéseit. A [stratégiát stratégia meghatározó célként került azonosításra egyik eleme](#) a Zöld Budapest [cél](#), amely az élhető, értékőrző, értékteremtő, egészséges és klímatudatos várost vízionál.

A Főváros levegőminősége európai szinten átlagosnak mondható, azonban a CO₂ kibocsátás csökkenése nem halad kellő mértékben, valamint a levegőben kimutatható aeroszolszennyezettség (PM_{2,5}/PM₁₀) is sok egészségügyi problémát okoz. Ezen kibocsátások oka többek között közlekedési eredetű. (lásd [Budapest Környezeti Állapotértékelése](#)).

A Budapesten regisztrált személygépjárművek száma folyamatosan növekszik, 2021-es nyilvántartás alapján mintegy 590 ezer személygépjármű közlekedik. Az állomány előregedett, átlagéletkoruk meghaladja a 12 évet. A budapesti személygépjármű állomány közel mintegy 30%-a Euro III vagy annál alacsonyabb besorolású környezetvédelmi osztályba tartozik.

A Fővárosi Önkormányzat célja, hogy adatgyűjtés során felmérje a gépjárművek forgalmi engedélye szerinti környezetvédelmi osztálya alapján differenciált célforgalmi utazási szokásokat, azokat részletesen elemezve tudatos intézkedési javaslatokat fogalmazzon meg a gépjárműhasználat és légszennyezettség vonatkozásában.

2. Feladat célja:

A Fővárosi Önkormányzat célja adatgyűjtés során:

- budapesti személygépjárműtulajdonosok, illetve használók közül az aktív¹ használók célforgalmi szokásainak felmérése, beleértve azt is, hogy a válaszadó Budapesten, vagy egy további településen regisztrálta a gépjárművét;
- budapesti személygépjárműtulajdonosok közül az aktív használók személygépjárművek műszaki tulajdonságainak, különösen a környezetvédelmi osztálynak a felmérése;
- a kapott adatokból az egész városra vonatkozó személygépjármű használatra és a kibocsátás megoszlására vonatkoztatva, a kapott eredmények rövid szöveges, grafikonos és térképes bemutatása.

3. Feladatléírás röviden:

~~Kvantitatív piackutatás budapesti személygépjármű tulajdonosok járműveire és használatukra vonatkozóan, valamint következtetés a személygépjárműhasználatból eredő kibocsátás mértékére, továbbá a gyűjtött adatok térképes bemutatása. Reprezentatív adatgyűjtés végzése budapesti lakos vagy hetente többször rendszeresen Budapesten közlekedő személyek személygépjármű használati szokásairól, valamint az összegyűjtött adatokból adatelemzés készítése és bemutatása térképekkel, diagramokkal és vizualizációs elemekkel.~~

4. Részletes műszaki tartalom:

4.1. ~~részfeladat-feladatrész~~

Nyertes Ajánlattevő (Vállalkozó) feladata reprezentatív adatgyűjtés végzése Budapestre ~~és annak három zónája (belvárosi kerületek [I, V, VI, VII, VIII. kerületek], budai kerületek [II, III, XI, XII, XXII. kerületek], pesti kerületek [IV, IX, X, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXIII. kerületek])~~ vonatkozásában és az így keletkező Adatbázis átadása Ajánlatkérő (Megrendelő) részére. ~~Az adatgyűjtés a budapesti lakossági személygépjárműhasználati szokásaira irányul és legalább 2000 fő lakost elérő, és sikeres válaszadó tekintetében végzendő. Az adatgyűjtés a budapesti lakossági személygépjárműhasználati szokásaira irányul és legalább 2000 fő lakost elérő, és sikeres válaszadó~~

¹ Az tekinthető aktív személygépjármű használónak, aki heti rendszerességgel, vagyis hetente legalább egyszer használja a személygépjárművét.

tekintetében végzendő. Amennyiben a válaszadó nem Budapesten él, de hetente többször közlekedik személyautóval a fővárosban, a kikérdezést le kell folytatni, azzal a kikötéssel, hogy az így felvett adat nem haladhatja meg a sikeres válaszadók 5%-át (100 fő). A fennmaradó 95%-nak budapesti lakosnak kell lennie.

Sikeres adatgyűjtésnek számít:

- budapesti lakos vagy hetente többször rendszeresen Budapesten közlekedő személy;
- személygépjármű tulajdonos;
- aktívan – hetente legalább egyszer – használja a személygépjárművet.

Az adatfelvétel a gépjárművek forgalmi engedélye és az utazási szokások, továbbá a módváltási hajlandóságok témakörében történik.

Az adatfelvétel során a következőkben felsorolt adatok megismerése szükséges:

- a jármű környezetvédelmi osztályba sorolása (elsődlegesen a forgalmi engedély alapján); amennyiben válaszadás időpontjában a kért a –forgalmi engedély szerinti besorolást megadni nem tudja, úgy a következő két kérdés feltétele szükséges: a gépjármű típusa, hengerűrtartalma
- jármű saját tömege (amennyiben a forgalmi engedély a válaszadás időpontjában a kért rendelkezésére áll alján, kg);
- jármű legnagyobb leadott teljesítménye (amennyiben a forgalmi engedély a válaszadás időpontjában a kért alján rendelkezésére áll, KW);
- jármű hajtóanyaga (forgalmi engedély alapján);
- ~~jármű környezetvédelmi osztályba sorolása (forgalmi engedély alapján);~~
- jármű jellemző fogyasztása a budapesti forgalomban;
- a jármű kor évjárata
- megtett kilométer
- jellemző munkanapi utazási hossz (km);
- jellemző munkanapi utazási idő (óra:perc);
- jellemző munkanapi utazás módja (egyéni motorizált, közösségi közlekedés, egyéb);
- jellemző munkanapi utazási módváltás indoka (szabadszavas);
- jellemző hétvégi utazási hossz (km);
- jellemző hétvégi utazási idő (óra:perc);
- jellemző hétvégi utazás módja (egyéni motorizált, közösségi közlekedés, egyéb);
- jellemző hétvégi utazási módváltás indoka (szabadszavas);
- jellemző utazási célok megnevezése (település, kerület);
- a gépjármű tulajdonosának – ha van, akkor üzembentartójának is – irányítószáma;
- utazási motiváció (előre meghatározott válaszokból történő választás, pl.: munka, oktatás stb.);
- korábbi módváltások (miről-mire, indok);
- módváltás vagy járműváltási hajlandóság felmérése (előre meghatározott válaszlehetőségből történő válaszadás).

4.2. II. rész feladat rész

Nyertes Ajánlattevő feladata az adatgyűjtés nyers adatait kerületekre és három zónára (belváros, budai kerületek, pesti kerületek) bontottan szükséges térképes formátumú adatvizualizáció készítése az alábbiak szerint:

- utazási hossz;
- utazási idő;
- környezetvédelmi besorolás alapján bemutatni.

Az eredményeket leíró diagramokkal kiegészített minimum 20 oldalas szöveges elemzést is szükséges mellékelni.

5. Kapott eredmény további felhasználása:

Az adatgyűjtés során kapott eredmények Budapest egészére relevánsak és később további mélyelemzések alapját adhatják. A kapott eredményekből a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) további közlekedésszakmai számításokat végez.

A kapott eredményeket a feldolgozást követően Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala és a BKK saját kiadványaiban, tanulmányaiban, stratégiában és egyéb dokumentumaiban közzé teheti.